

Retningslinjer i NDF/NDFU ved seksuell trakassering og seksuelle overgrep, trakassering, personangrep og uønskede ytringer:

Sist oppdatert august 2023.

Formålet med disse retningslinjene er å skape et trygt og inkluderende miljø for alle medlemmer og ansatte i Norges Døveforbund. Vi forventer at alle som er tilknyttet forbundet, inkludert medlemmer, frivillige, ansatte og gjester, opptrer respektfullt og unngår trakassering, personangrep og uønskede ytringer. Disse retningslinjene gjelder for alle typer kommunikasjon og interaksjon, både offline og online, knyttet til Norges Døveforbund.

Dokumentet gir også retningslinjer for NDF/NDFU sine medlemmer hvis et overgrep blir avdekket, og hvilke formelle reaksjoner som skal gjennomføres når det er mistanke om eller/ og bekreftet seksuell overskridende adferd eller seksuelt overgrep.

Våre arrangementer i NDF/NDFU skal være trygt for alle medlemmer i alle aldersgrupper og for deltakere sentralt og hos våre foreninger lokalt.

Overskridende seksuell adferd og seksuelle overgrep skal ikke finne sted og alle arrangementer hvor NDF/NDFU er involvert skal oppleves trygt for våre medlemmer.

For å sikre en trygg organisasjon fri for seksuell overskridende adferd og seksuelle overgrep er det nødvendig med et målrettet forebyggende arbeid og et effektivt beredskapsarbeid.

Det er forbundsstyrets ansvar at dette til enhver tid er på plass en egen beredskapsgruppe som består av 3-5 styremedlemmer og generalsekretær. Ved behov hentes det inn veiledning og råd fra fagfolk og NDFs kontrollkomite. Beredskapsgruppen skal ikke fungere som etterforsker eller domstol. Beredskapsgruppens funksjonstid avgjøres av forbundsstyret.

Beredskapsgruppen skal fungere som et lavterskeltilbud og rådgivningsorgan for lokale foreninger.

Beredskapsgruppen består av leder Erik Lundqvist, Hedvig Sinnes og Camilla Høiberg i perioden 2022-2025. Generalsekretær fungerer som sekretær for gruppen.

Gruppen skal behandle sakene i både NDF og NDFU.

Kontinuitet i gruppen:

Innkomne saker inneholder mange sensitive opplysninger, og døvemiljøet er lite. For å ta best vare på personer og opplysninger mht. personvern, anbefaler vi at man har en fast beredskapsgruppe, uavhengig av valg og som kan sitte i gruppen over lengre tid.

Hva er trakassering, personangrep og uønskede ytringer?

Trakassering:

Trakassering av enkeltpersoner basert på deres kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, alder, funksjonsevne, etnisitet, religion eller andre beskyttede egenskaper er uakseptabelt. Trakassering kan omfatte, men er ikke begrenset til, verbale fornærmelser, nedsettende kommentarer, mobbing, diskriminering, fysisk intimidering eller utilbørlig oppmerksomhet.

Personangrep:

Personangrep, inkludert sjikanerende eller nedsettende kommentarer, rettet mot enkeltpersoner eller grupper, er strengt forbudt. Vi oppfordrer til konstruktive diskusjoner og meningsutvekslinger, men disse skal foregå på en respektfull måte.

Uønskede ytringer:

Uønskede ytringer, som hatefulle, truende eller sjikanerende uttalelser, er ikke tillatt. Dette inkluderer også spredning av diskriminerende eller støtende innhold, både verbalt og skriftlig. Vi oppfordrer til respektfull kommunikasjon og oppmuntrer til en atmosfære der ulike meninger kan uttrykkes uten å såre eller krenke andre.

Hva er seksuell trakassering?

Felles for alle former for trakassering er at oppførsel, ord eller handlinger er uønsket, krenkende, truende eller plagsom for den som blir utsatt. Dette er uavhengig av om den som trakasserer gjør det med hensikt eller ikke.

Seksuell trakassering kan være både verbal, ikke-verbal og fysisk.

Verbal seksuell trakassering – muntlig eller skriftlig - kan være uønskede nærgående spørsmål om kropp, klær eller privatliv, "spøk" med seksuelle undertoner, og forslag eller krav om seksuelle tjenester eller seksuelle forhold.

Ikke-verbal seksuell trakassering kan for eksempel være nærgående blikk, visning av bilder eller gjenstander med seksuelle undertoner.

Fysisk trakassering er for eksempel uønsket eller unødvendig kroppsberøring av seksuell karakter som å stryke seg inntil kroppen på andre eller forsøk på å kysse eller gi kjærtegn.

Hva er seksuelle overgrep?

Seksuelle overgrep er enhver seksuell handling utført mot noen som ikke gir, eller er i stand til å gi sitt samtykke, der handlingen medfører subjektivt ubehag, smerte, frykt eller annen opplevelse av krenkelse.

Slike overgrep kan straffes etter straffeloven, som også definerer seksuelle overgrep i ulike alvorlighetsgrader.

Konsekvenser:

Enhver overtredelse av disse retningslinjene vil bli tatt på alvor av Norges Døveforbund. Vi vil gjennomføre en grundig undersøkelse av rapporterte hendelser og ta nødvendige skritt for å håndtere situasjonen. Dette kan inkludere advarsler, suspensjon, utestengelse eller rettslige skritt, avhengig av alvorlighetsgraden av hendelsen.

Håndtering

Det er nulltoleranse for trakassering, personangrep, uønskede ytringer, seksuell trakassering og seksuelle overgrep i NDF/NDFU. Personer som er mistenkt for trakassering eller overgrep vil bli midlertidig suspendert inntil saken er avklart. Når det foreligger klarhet i saken vil forbundsstyret på bakgrunn av informasjonen som da foreligger ta stilling til om medlemmet skal ekskluderes eller om et nytt vedtak som opphever suspensjonen skal fattes:

1. For den som mottar mistanke, melding eller anklage:

- 1.1 Lytt nøye til det som blir sagt og opptre rolig. Det kan være en sterk opplevelse å bli kjent med andres krenkelser.
- 1.2 Sikre om nødvendig situasjonen for den krenkede, kontakt aldri den som anklages. Alle som forteller om overgrep, skal ivaretas av den som får den første betroelsen inntil andre overtar. Dette er spesielt viktig dersom offeret er under 16 år (gjelder seksuelle overgrep). Gi trygghet, slik at den krenkede opplever å bli trodd. Du kan ikke love å holde informasjonen hemmelig.
- 1.3 Kontakt beredskapsgruppen og informer om situasjonen. Hvis offeret er under 16 år skal foreldre og eventuelt barnevern varsles. Dersom den krenkede er mellom 16 og 18 år bør kontakt med foreldre normalt skje etter dialog med den krenkede.

2. Videre saksgang når medlemmer er involvert:

Den enkelte døveforening har ansvar hvis overgrep har skjedd i arrangementer som døveforeningen selv arranger. Saksforløpet under er et forslag fra NDFs beredskapsgruppe:

- DF tar kontakt med beredskapsgruppen om råd før de eventuelt suspenderer personen (merk; dette gjelder diffuse saker som ikke har et klart forløp).

Det vil alltid være flere personer som er berørt når det kommer en mistanke eller en anklage om trakassering og/eller overgrep. Alle bør ivaretas. Spesielt gjelder dette den krenkede og den mistenkte/anklagede.

- 2.1 Det oppnevnes kontaktpersoner for den krenkede og for den mistenkte/anklagede. Forbundskontoret kan være behjelpelig med å opprette kontakt med hjelpeinstanser og med andre ressurser.
- 2.2 Det kan oppnevnes ressurspersoner for andre involverte og man ønsker god informasjonsflyt til de deler av organisasjonen der det er nødvendig. Kontakt- og ressurspersonene kan ikke ha tilknytning eller interesser i den aktuelle saken.
- 2.3 Suspensjon/Eksklusjon. Viser til NDF sine vedtekter §9

2.3.1 Suspensjon:

Medlemmer og/eller ansatte som blir anklaget/mistenkt/anmeldt for seksuell trakassering (grenseoverskridende atferd), seksuelle, fysiske og psykiske overgrep vil som hovedregel bli midlertidig suspendert fra eventuelle tillitsverv og lederoppgaver, eller stilling i NDF/NDFU og lokallag inntil saken er avklart. Suspensjon vil også kunne gjelde i arrangementer i NDF/NDFU sine lokallag. Suspensjon vil også kunne gjelde for anmeldte forhold utenfor NDF/NDFU. Det tas ikke stilling til anmeldelsen/anklagen/mistanken. Suspensjonen oppheves ved

at et nytt vedtak blir fattet. Det er forbundsstyret som fatter alle vedtak om suspensjon og eventuelt permanent eksklusjon.

2.3.2 Eksklusjon:

Eksklusjon skjer i henhold til NDF sine vedtekter §9:

«Forbundsstyret har rett til å ekskludere medlemmer og lokallag som handler i strid med forbundets formål, vedtekter og vedtak som er gjort av ansvarlige organer innen organisasjonen. Eksklusjon av enkeltpersoner kan skje etter innstilling fra lokallag. Før beslutning om eksklusjon treffes, skal vedkommende medlem/lokallag gis anledning til å uttale seg. Avgjørelser kan appelleres til kontrollkomiteen»

2.3.3 Kontrollkomite

Når det gjelder kontrollkomiteen sin rolle i saker om suspensjon/eksklusjon viser man til NDF sine vedtekter § 21, 3 avsnitt:

«Kontrollkomiteen er rådgivende organ i suspensjon- og eksklusjonssaker ved klage om vedtak i suspensjon- og eksklusjonssaker»

NDFU følger NDFs vedtekter om seksuell trakassering og seksuelle overgrep, trakassering, personangrep og uønskede ytringer.

3. Dersom den anklagede er ansatt i NDF/NDFU:

Når en ansatt er mistenkt/anklaget/anmeldt er det arbeidsgiver ved generalsekretær som skal håndtere saken. De arbeidsrettslige regler vil gjelde da.

Vi oppfordrer alle medlemmer og ansatte til å hjelpe til med å skape et inkluderende og respektfullt miljø. Vi skal sammen jobbe for å opprettholde verdighet, likeverd og gjensidig respekt for alle i Norges Døveforbund.